

Одеська обласна організація

Інформаційний бюлетень

№19

Квітень 2023 р.

**Мінімальні пенсійні, компенсаційні виплати
різних категорій осіб, залежно від віку, наявного
страхового стажу та факту роботи**

*Згідно з статтею 28 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 р. №1058 (далі – Закон №1058) за наявності у чоловіків 35 років, а у жінок 30 років страхового стажу мінімальний розмір пенсії за віком встановлюється в розмірі прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, визначеного законом. З 1 січня 2023 року прожитковий мінімум для непрацездатних осіб **становить 2093 грн.***

Проте, крім мінімального розміру пенсії за віком протягом останніх років Урядом встановлювалися доплати до пенсії залежно від тривалості страхового стажу, віку особи тощо – до 2100, 2300, 2500, 2600 та 3000 грн.

Постановою Кабінету Міністрів України №168 від 24.02.2023р. «Про індексацію пенсійних і страхових виплат та додаткових заходів щодо підвищення рівня соціального захисту найбільш вразливих верств населення у 2023 році» (далі – Постанова №168) передбачені з **1 березня 2023 року нові мінімальні пенсійні виплати:**

- **особам, які отримують пенсію, не працюють** та у яких щомісячний розмір пенсійних виплат з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації, щомісячної компенсації у разі втрати годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи, інших доплат до пенсії, встановлених законодавством (крім пенсій за особливі заслуги перед Україною) та щомісячної державної адресної допомоги, встановленої відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26 березня 2008 р. №265 «Деякі питання пенсійного забезпечення громадян», не досягає **2520 грн, надається щомісячна доплата до пенсії в сумі, що не вистачає до зазначеного розміру.**

Зазначеним особам, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону №1058, та працюють, зазначена щомісячна доплата до пенсії встановлюється з дати, наступної за датою звільнення з роботи/припинення діяльності, пов'язаної з отриманням доходу;

- **особам, яким не виповнилося 70 років** (крім осіб у віці від 65 років до 70 років, які не працюють, яким щомісячна доплата до пенсії встановлюється в сумі до 3120 грн), страховий стаж яких становить не менше ніж **35 років** у чоловіків і не менше ніж **30 років** у жінок, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону №1058, а також особам з **інвалідністю I групи** незалежно від віку та тривалості страхового стажу, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону №1058, у яких щомісячний розмір пенсійних виплат з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації, щомісячної компенсації у разі

втрати годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи, інших доплат до пенсій, установлених законодавством (крім пенсій за особливі заслуги перед Україною), не досягає **2760 грн**, надається щомісячна доплата до пенсії в сумі, що не вистачає до зазначеного розміру;

- **особам у віці від 65 років і більше, які не працюють**, страховий стаж яких становить не менше ніж **35 років** у чоловіків і не менше ніж **30 років** у жінок, які отримують пенсію, призначену відповідно до статті 27, абзацу першого частини першої, частини другої статті 28 Закону №1058 (тобто без урахування надбавок та підвищень до пенсії), та у яких розмір пенсії не досягає **3120 грн**, встановлюється щомісячна доплата до пенсії в сумі, що не вистачає до зазначеного розміру.

Зазначеним особам, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону №1058, та працюють, зазначена щомісячна доплата до пенсії встановлюється з дати, наступної за датою звільнення з роботи/припинення діяльності, пов'язаної з отриманням доходу;

- **особам у віці від 70 до 80 років** (крім осіб зазначеного віку, які не працюють, щомісячна доплата до пенсії яким встановлюється в сумі до 3120 грн), страховий стаж яких становить не менше ніж **35 років** у чоловіків і не менше ніж **30 років** у жінок, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону №1058, у яких розмір пенсійної виплати з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації, щомісячної компенсаційної виплати, щомісячної компенсації у разі втрати годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи, інших доплат до пенсії, установлених законодавством (крім пенсій за особливі заслуги перед Україною), не досягає **3000 грн**, надається щомісячна доплата до пенсії в сумі, що не вистачає до зазначеного розміру.

Якщо в осіб у віці від **70 до 80 років** страховий стаж становить менше ніж **35 років** у чоловіків і менше ніж **30 років** у жінок, щомісячна доплата до пенсії встановлюється в розмірі, пропорційному до наявного страхового стажу, виходячи з розміру **3000 грн**.

При цьому розмір пенсійної виплати за наявності страхового стажу не менше ніж **25 років** у чоловіків і не менше ніж **20 років** у жінок із числа осіб у віці від **75 до 80 років** не може бути меншим, ніж **3000 грн**;

- **особам, яким виповнилося 80 років і більше**, страховий стаж яких становить не менше ніж **25 років** у чоловіків і не менше ніж **20 років** у жінок, які отримують пенсію, призначену відповідно до Закону №1058, у яких розмір пенсійної виплати з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації, щомісячної компенсаційної виплати, щомісячної компенсації у разі втрати годувальника внаслідок

Чорнобильської катастрофи, інших доплат до пенсій, встановлених законодавством (крім пенсій за особливі заслуги перед Україною), не досягає **3120 грн**, встановлюється щомісячна доплата до пенсії в сумі, що не вистачає до зазначеного розміру.

Компенсаційні виплати особам 70-,75- і понад 80-річного віку

Рішеннями Уряду у попередні роки були встановлені особам у віці 70-, 75-, 80-річного віку компенсаційні виплати у розмірі 300, 400, 500 грн.

Постановою №168 з 1 березня 2023 року зафіксовано розміри зазначених компенсаційних виплат з урахуванням минулорічної індексації (крім виплати 300 грн) особам, у яких щомісячний розмір пенсійних виплат з урахуванням надбавок, підвищень, додаткових пенсій, цільової грошової допомоги, сум індексації, щомісячної компенсації у разі втрати годувальника внаслідок Чорнобильської катастрофи, інших доплат до пенсій, встановлених законодавством, не досягає розміру середньої заробітної плати (доходу) в Україні, з якої сплачено страхові внески та яка враховується для обчислення пенсії за 2020 рік (10 340,35 грн), яким виповнилося:

- **80 років і більше**, — у розмірі до **570** грн;
- **75 років до досягнення 80-річного віку**, — у розмірі до **456** грн;
- **70 років до досягнення 75-річного віку**, — у розмірі до **300** грн.

Щомісячна компенсаційна виплата особам, які досягли 70-, 75- і 80-річного віку встановлюється і виплачується з дати досягнення ними відповідного віку.

Пенсії за віком: пільгові, дострокові та зі зменшенням пенсійного віку

Згідно зі статтею 26 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” право на призначення пенсії за віком мають чоловіки та жінки після досягнення 60, 63 або 65 років. Вік виходу на пенсію визначає набутий особою страховий стаж.

Так, для отримання пенсії після досягнення у 2023 році 60 років необхідно мати не менше 30 років страхового стажу, після досягнення 63 років – не менше 20 років, 65 – не менше 15.

Окремим категоріям громадян можуть призначатись пенсії за віком до досягнення віку 60 років:

- **на пільгових умовах** – особам, які працювали на роботах з особливо шкідливими і особливо важкими умовами праці, на інших роботах із шкідливими і важкими умовами праці або в окремих галузях виробництва (*частини перша – третя статті 114 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”*);

- **дострокові** – особам, які мають особливий статус, зокрема учасникам бойових дій, особам з інвалідністю внаслідок війни, членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України; багатодітним матерям та матерям дітей з інвалідністю з дитинства або тяжко хворих дітей; громадянам, яким на час звільнення у зв'язку із скороченням чисельності або штату працівників або за станом здоров'я залишилося не більше ніж півтора року до досягнення пенсійного віку (*стаття 115 Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування”*);

- **зі зменшенням пенсійного віку** – учасникам ліквідації та постраждалим внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС (*стаття 55 Закону України “Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи”*).

Пенсії до досягнення 60 років призначаються на термін безстроково, їх розмір обчислюється згідно зі статтями 27, 28 Закону України “Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування” – залежно від тривалості набутого страхового стажу та заробітної плати, з якої сплачено страхові внески.

Чи звільняється від сплати ЄСВ працюючий пенсіонер за віком?

Звільнення від сплати ЄСВ за працюючих на підприємстві, в установі, організації (у роботодавця) пенсіонерів законодавством **не передбачено**

Головне управління ДПС у м. Києві [нагадує](#), що сплата єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування регулюється Законом України від 08.07.2010 №2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» зі змінами та доповненнями.

Згідно з абзацом другим [п. 1 ч. 1 ст. 4 Закону №2464](#) роботодавці – підприємства, установи та організації, інші юридичні особи, утворені відповідно до законодавства України, незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання, які використовують працю фізичних осіб на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, чи за цивільно-правовими договорами (крім цивільно-правового договору, укладеного з фізичною особою – підприємцем, якщо виконувані роботи (надавані послуги) відповідають видам діяльності, відповідно до відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців), у тому числі філії, представництва, відділення та інші відокремлені підрозділи зазначених підприємств, установ і організацій,

інших юридичних осіб, які мають окремий баланс і самостійно ведуть розрахунки із застрахованими особами, є платниками єдиного внеску.

Платники єдиного внеску, зокрема роботодавці, зобов'язані своєчасно та в повному обсязі нараховувати і сплачувати єдиний внесок за застрахованих осіб ([п. 1 ч. 2 ст. 6 Закону №2464](#)).

Звільнення від сплати єдиного внеску за працюючих на підприємстві, в установі, організації (у роботодавця) пенсіонерів законодавством не передбачено.

*Підготувала завідувач відділу соціально-економічного захисту працівників
Валентина ПОДГОРЕЦЬ, тел. 0676544235*